

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин і права

Кафедра права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету міжнародних відносин і права

Юрій МУДРИК

« 2 » вересня 2024 року

СІЛАБУС

Навчальна дисципліна Господарське право зарубіжних країн

Освітньо-професійна програма Право

Рівень вищої освіти

другий (магістерський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Присяжнюк Михайло Петрович
Профайл викладача	https://pravo.khmnu.edu.ua/profesorско-vykladatskyj-sklad/
E-mail викладача(ів)	svetluch@gmail.com
Контактний телефон	заповнюється за домовленістю
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=9327
Консультації	Очні: відповідно до графіка, встановленого кафедрою; онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота, в т.ч. ІРС			залік	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
О	Д	1	1	5	150	72	36		36		78				+

Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Господарське право зарубіжних країн» є дисципліною професійної підготовки фахівців другого (магістерського) освітнього рівня за спеціальністю 081 «Право». Вивчення дисципліни обумовлене необхідністю формування системних знань у сфері правового регулювання інвестиційної діяльності. У межах цієї навчальної дисципліни передбачається вивчення системи інвестиційно-правових відносин між суб'єктами інвестиційної діяльності. Навчальна дисципліна поєднує теоретичні основи, законодавче регулювання та практичні проблеми здійснення інвестиційної політики у державі. При викладанні використовуються лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (розв'язання ситуаційних вправ, дискусії), самостійна робота (в т.ч. індивідуальні завдання).

Пререквізити – вихідна дисципліна.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни: формування здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатності генерувати нові ідеї (креативність), приймати обґрунтовані рішення; здатності використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та у процесі застосування інститутів публічного і приватного права; здатності обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію, застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності; здатності ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування; здатності утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника; здатності доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією; здатності самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини; здатності правового супроводження міжнародної діяльності бізнес-структур.

Завдання дисципліни: вивчення теоретичних засад інвестиційної діяльності, формування теоретичної та методологічної бази, необхідної для подальшого оволодіння практикою оцінювання інвестиційних рішень в умовах ринку, вироблення вміння оцінювати доцільність інвестиційних проектів в умовах невизначеності, набуття навичок роботи з нормативно-правовими документами та уміння розв'язувати конкретні правові ситуації, що виникають в інвестиційній діяльності на основі національного та міжнародного законодавства.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: *генерувати* нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг; *обґрунтовувати* правову позицію на різних стадіях правозастосування; *інтегрувати* необхідні знання та розв'язувати складні завдання правозастосування у сфері інвестиційної діяльності; *застосовувати* у процесі супроводження міжнародної діяльності бізнес-структур прецедентну практику міжнародних, європейських та вітчизняних судів.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Го д.	Література
1	2	3	4	5	6
1	1. Економіко-правова сутність поняття «інвестиції». 2. Концептуальні засади інвестиційної діяльності.	1. Економіко-правова сутність поняття «інвестиції».	Підготовка до практичного заняття 1: аналіз нормативно-правових актів; опрацювання лекційного матеріалу; виконання практичних завдань (тема 1).	7	[2, с.20-21; 7, 13]
2	3. Інвестиційний ринок та інвестиційний клімат. Ч1.	2. Концептуальні засади інвестиційної діяльності. 3. Інвестиційний ринок та інвестиційний клімат. Ч1.	Підготовка до практичних занять 2-3: аналіз нормативно-правових актів; опрацювання лекційного матеріалу; виконання практичних завдань (теми 2-3).	7	[2, с.20-21; 7, 13]
3	3. Інвестиційний ринок та інвестиційний клімат. Ч2. 4. Місце та роль інвестиційного права у системі права, стан інвестиційного законодавства. Ч1.	3. Інвестиційний ринок та інвестиційний клімат. Ч2.	Підготовка до практичного заняття 4: аналіз нормативно-правових актів; опрацювання лекційного матеріалу; виконання практичних завдань (тема 3). Підготовка до контрольної роботи за темами 1-3.	7	[1; 2, с.9-13; 3 – 11, 13-28]

4	4. Місце та роль інвестиційного права у системі права, стан інвестиційного законодавства. Ч2.	4. Місце та роль інвестиційного права у системі права, стан інвестиційного законодавства. Ч1. Ч2.	Підготовка до практичних занять 5-6: аналіз нормативно-правових актів; опрацювання лекційного матеріалу; виконання практичних завдань (тема 4).	7	[1; 2, с.9-13, 17-20; 3 – 11, 13-28]
5	5. Особливості інвестиційних правовідносин та норм інвестиційного права. Суб'єкти інвестиційних правовідносин. Ч1. Ч2.	5. Особливості інвестиційних правовідносин та норм інвестиційного права. Суб'єкти інвестиційних правовідносин. Ч1.	Підготовка до практичного заняття 7: аналіз нормативно-правових актів; опрацювання лекційного матеріалу; виконання практичних завдань (тема 5).	7	[1; 2, с.9-13, 17-24; 3 – 11, 13-28]
6	6. Проблеми державного регулювання інвестиційної діяльності здійснення інвестиційної політики. Ч1. та	5. Особливості інвестиційних правовідносин та норм інвестиційного права. Суб'єкти інвестиційних правовідносин. Ч2. 6. Проблеми державного регулювання інвестиційної діяльності та здійснення інвестиційної політики. Ч1.	Підготовка до практичних занять 8-9: аналіз нормативно-правових актів; опрацювання лекційного матеріалу; виконання практичних завдань (теми 5-6).	7	[1; 2, с. 20-33; 3; 20; 21; 24]
7	6. Проблеми державного регулювання інвестиційної діяльності та здійснення інвестиційної політики. Ч2. 7. Особливості правового регулювання корпоративного інвестування та інноваційного інвестування. Ч1.	6. Проблеми державного регулювання інвестиційної діяльності та здійснення інвестиційної політики. Ч2.	Підготовка до практичного заняття 10: аналіз нормативно-правових актів; опрацювання лекційного матеріалу; виконання практичних завдань (тема 6). Підготовка до тестування за темами 4-6.	6	[1; 2, с. 25-33; 20; 21; 24]
8	7. Особливості правового регулювання корпоративного інвестування та інноваційного інвестування. Ч2.	7. Особливості правового регулювання корпоративного інвестування та інноваційного інвестування. Ч1. Ч2.	Підготовка до практичних занять 11-12: аналіз нормативно-правових актів; опрацювання лекційного матеріалу; виконання практичних завдань (тема 7). Підготовка до захисту індивідуального завдання	6	[2, с. 34-35, 42-46; 3; 7; 16-19; 28].
9	8. Проблеми правового регулювання іноземного інвестування та спільного інвестування. Ч1. Ч2	8. Проблеми правового регулювання іноземного інвестування та спільного інвестування. Ч1.	Підготовка до практичного заняття 13: аналіз нормативно-правових актів; опрацювання лекційного матеріалу; виконання практичних завдань (тема 8). Захист індивідуального завдання	6	[2, с. 40 - 41, 47-55; 5; 12; 15].

10	9. Особливості договорів в інвестиційній діяльності. Ч.1.	8. Проблеми правового регулювання іноземного інвестування та спільного інвестування. Ч.2. 9. Особливості договорів в інвестиційній діяльності. Ч.1.	Підготовка до практичних занять 14-15: аналіз нормативно-правових актів; опрацювання лекційного матеріалу; виконання практичних завдань (теми 8-9).	6	[2, с. 36 - 41, 47-55; 3-5; 7; 12; 15; 28].
11	9. Особливості договорів в інвестиційній діяльності. Ч.2. 10. Гарантії прав суб'єктів інвестиційної діяльності, захист інвестицій та інвестиційні спори. Ч.1.	9. Особливості договорів в інвестиційній діяльності. Ч.2.	Підготовка до практичного заняття 16: аналіз нормативно-правових актів; опрацювання лекційного матеріалу; виконання практичних завдань (тема 9).	6	[2, с. 36 - 40; 3-5; 7; 12; 15; 28].
12	10. Гарантії прав суб'єктів інвестиційної діяльності, захист інвестицій та інвестиційні спори. Ч.2	10. Гарантії прав суб'єктів інвестиційної діяльності, захист інвестицій та інвестиційні спори. Ч.1. Ч.2.	Підготовка до практичних занять 17-18: аналіз нормативно-правових актів; опрацювання лекційного матеріалу; виконання практичних завдань (тема 10).	6	[1; 2, с.13-17, 40-42, 55-58; 3-7; 9; 14; 21; 23; 25; 28]
			Всього за семестр	78	

Примітка. * Лекції і практичні заняття проводяться щотижня (по 6 годин лекцій на два тижня та по 6 годин практичних занять на два тижня)

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень Хмельницького національного університету про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітньої програми та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції та практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, виконувати домашні завдання відповідно до графіка. Пропущене заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відвітати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. Для практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність під час опитування. Важливим елементом самостійної роботи є індивідуальна робота кожного студента. Її призначенням є: поглиблення теоретичних знань, отриманих на лекціях; заохочення студентів до аналізу джерел права; забезпечення майбутніх фахівців знаннями основних правових положень, що стосуються їх професійної діяльності. Індивідуальні завдання передбачаються у формі такого індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ), як підготовка письмового огляду інвестиційного законодавства однієї з іноземних держав. Форма і тема ІНДЗ обирається студентом добровільно і закріплюється за студентом викладачем. Підготовка письмового огляду зарубіжного законодавства передбачає вивчення студентом відповідних нормативних актів щодо регулювання інвестиційної діяльності однієї з іноземних держав та складання їх письмового огляду. Теми письмових оглядів інвестиційного законодавства однієї з іноземних держав запропоновані робочою програмою дисципліни. Набутті знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зберігаються відповідно до Положення про порядок визнання і зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ (веб-сайт Університету (<https://khmnu.edu.ua/>): розділ «Нормативні документи», рубрика – «Положення», сторінка – «Положення про організацію освітньої діяльності»).

Критерії оцінювання результатів навчання

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: засвоєння теоретичного матеріалу з тем перевіряється усним опитуванням, письмовим опитуванням (тестування), контрольною роботою; якість виконання, набуття теоретичних знань і практичних навичок перевіряється шляхом розв'язання практичних завдань та веденням дискусій під час усного опитування, виконанням самостійної роботи (виконання та презентація індивідуального завдання). Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми; вміння студента обґрунтувати прийняті рішення та розв'язувати практичні завдання; своєчасне виконання домашніх завдань з теми. У випадку, коли студент не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється мінімальна оцінка „задовільно”. При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу (іспиту).

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота	Семестровий контроль, іспит
Семінарські заняття	Контрольна робота (КР)	Тестовий контроль (ТК)	Індивідуальне завдання (ІЗ)	Підсумковий контрольний захід 0,4
Усне опитування (обов'язковий мінімум оцінок – 6)	КР	ТК	ІЗ	
0,3	0,1	0,1	0,1	

Умовні позначення: ТК – тестовий контроль; КР- контрольна робота; ВК – ваговий коефіцієнт; ІЗ - Індивідуальне завдання.

Оцінювання тестових завдань

Тестове завдання для кожного студента складається з десяти тестів, кожен з яких оцінюється чотирма балами. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 40. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Сума балів за тестове завдання	1 – 10	11-20	21-30	31-40
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

Якщо відповідь на тестове завдання має 2-3 правильних значення, а студент вказав частину з них, то сума балів у цьому випадку буде пропорційна кількості правильних відповідей. Наприклад, у тесті є три правильних відповіді, а студент вказав лише дві з них, тоді він отримує за тестовезавдання два бали з трьох. На тестування відводиться 15 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. При цьому усі графи для відповідей повинні бути заповнені цифрами, що відповідають вірним, на погляд студента, відповідям. Через 15 хвилин студенти здають викладачу завдання з талонами відповідей. Викладач на наступному занятті оголошує результати тестування.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання
A	4,75-5,00	5	Зараховано Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок. Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками. Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками. Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією. Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
B	4,25-4,74	4	
C	3,75-4,24	4	
D	3,25-3,74	3	
E	3,00-3,24	3	
FХ	2,00-2,99	2	Незараховано Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.
F	0,00-1,99	2	

Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Предмет інвестиційного права.
2. Метод інвестиційного права.
3. Поняття інвестиційних правовідносин.
4. Зміст інвестиційних правовідносин.
5. Види інвестиційних правовідносин.
6. Суб'єкти інвестиційних правовідносин.
7. Інвестиційно-правові норми.
8. Система інвестиційного права.

9. Джерела інвестиційного права.
10. Місце інвестиційного права у системі права України.
11. Термін «інвестиційна діяльність».
12. Термін "інвестиції".
13. Термін "інвестування".
14. Термін "інвестиційний процес".
15. Термін "інвестиційна діяльність".
16. Термін "інвестиційна політика".
17. Термін "інвестиційний цикл".
18. Інвестиційний клімат.
19. Інвестиційний ринок.
20. Ознаки інвестицій.
21. Класифікація інвестицій.
22. Джерела інвестиційного права.
23. Інвестиційне законодавство.
24. Види інвестиційної діяльності.
25. Форми інвестиційної діяльності.
26. Методи регулювання інвестиційних відносин.
27. Об'єкти інвестиційної діяльності.
28. Суб'єкти інвестиційної діяльності.
29. Принципи інвестиційної діяльності.
30. Цілі державного регулювання інвестиційної діяльності.
31. Підстави державного регулювання інвестиційної діяльності.
32. Напрями державного регулювання інвестиційної діяльності.
33. Форми державного регулювання інвестиційної діяльності.
34. Органи державного регулювання.
35. Поняття та зміст державного регулювання інвестиційної діяльності.
36. Поняття та зміст інвестиційної політики.
37. Держава як суб'єкт інвестиційних відносин.
38. Підстави для здійснення інвестиційної діяльності.
39. Припинення інвестиційної діяльності.
40. Гарантії прав суб'єктів інвестиційної діяльності.
41. Захист інвестицій.
42. Відповідальність суб'єктів інвестиційної діяльності.
43. Поняття та ознаки інвестиційного договору.
44. Види та функції інвестиційних договорів.
45. Порядок укладення, зміни та розірвання інвестиційних договорів.
46. Зміст та форма інвестиційного договору.
47. Поняття корпоративного інвестування.
48. Переваги корпоративного інвестування.
49. Форми корпоративного інвестування.
50. Види корпоративного інвестування.
51. Інноваційне інвестування.
52. Поняття та зміст інноваційного інвестування.
53. Об'єкти та суб'єкти інноваційної діяльності.
54. Державне регулювання інноваційної діяльності.
55. Поняття та зміст іноземного інвестування.
56. Види іноземного інвестування.
57. Державні гарантії захисту іноземних інвестицій.
58. Поняття та зміст спільного інвестування.
59. Види спільного інвестування.
60. Міжнародний інвестиційний арбітраж.

Рекомендована література

Основна

1. Конституція України: прийнята 28 червня 1996 року/ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.
2. Крупа Л.В. Інвестиційне право: навч. посіб. у схемах і табл. Харків: Право, 2021. 58 с.
3. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 року № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.

4. Про захист іноземних інвестицій на Україні: Закон України від 10 вересня 1991 року №1540а-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1540%D0%B0-12#Text>.
5. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19 березня 1996 року № 93/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання інвестиційної діяльності в Україні: Закон України від 4 липня 2002 року № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132-20#Text>.

Додаткова

7. Господарський кодекс України від 16. 01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
8. Земельний кодекс України 25 жовтня 2001 року № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>.
9. Конвенція про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами. Конвенцію ратифіковано Законом N 1547-III від 16.03.2000. ВВР. 2000. N 21. Ст.161. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_060#Text.
10. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
11. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. №8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10>. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10#Text>.
12. Любашенко В. І., Громовенко К. В. Міжнародне інвестиційне право: навчально-методичний посібник. Одеса: Фенікс, 2018. 125 с.
13. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року N 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
14. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 року № 1906-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>.
15. Про інститути спільного інвестування: Закон України від 5 липня 2012 року № 5080-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text>.
16. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків: Закон України від 16 липня 1999 року N 991-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-14#Text>.
17. Про інноваційну діяльність: Закон України від 20 вересня 2019 року № 132-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
18. Про акціонерні товариства: Закон України 27 липня 2022 року № 2465-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text>.
19. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України 6 лютого 2018 року № 2275-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>.
20. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 1 липня 2010 року № 2404-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>.
21. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 5 лютого 2015 року №156-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>.
22. Про усунення дискримінації в оподаткуванні суб'єктів господарювання, створених з використанням майна та коштів вітчизняного походження: Закон України від 17 лютого 2000 року № 1457-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1457-14#Text>.
23. Про індустриальні парки: Закон України від 21 червня 2012 р. № 5018-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5018-17#Text>.
24. Про державну підтримку інвестиційних проєктів зі значними інвестиціями: Закон України від 7 грудня 2020 року № 1116-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-20#Text>.
25. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні: Закон України від 15 липня 2021 року № 1667-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>.
26. Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності: Закон України 20 грудня 2016 року № 1792-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1792-19#Text>.
27. Про внесення змін до Закону України «Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності» щодо страхування інвестицій в Україні від воєнних ризиків: Закон України від 22 листопада 2023 року № 3497-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3497-20#Text>.
28. Цивільний кодекс України: від 16 січня 2003 року № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

Викладач

Михайло ПРИСЯЖНЮК

Гарант освітньої програми

Тетяна ТАРАСЕВИЧ

Завідувач кафедри права

Микола ВАВРИНЧУК